

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали IX Міжнародної
науково - практичної конференції
(16-17 жовтня 2025 р.)

Львів 2025

УДК 330.342.146:338.242.2:339.137.2
ББК 65.050+65.432+65.9(4Укр)-04
П 781

Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали IX міжнародної науково-практичної конференції (16-17 жовтня 2025 р.). Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2025. 307 с.

У збірнику представлено наукові матеріали учасників IX Міжнародної науково-практичної конференції *«Проблеми формування та реалізації конкурентної політики»*, що відображають сучасні тенденції розвитку національної економіки, публічного управління та економічної безпеки.

Основні тематичні напрями досліджень охоплюють проблематику формування та реалізації конкурентної політики в умовах трансформаційної економіки; теоретичні та прикладні аспекти державного регулювання; вітчизняний і зарубіжний досвід розвитку конкуренції на товарних ринках; механізми підвищення конкурентоспроможності в умовах економічної нестабільності; публічно-приватну взаємодію як інструмент розвитку та напрями її вдосконалення.

Окрему увагу приділено проблемам забезпечення економічної та інформаційної безпеки держави і підприємств, децентралізації та регіонального розвитку, становленню громадянського суспільства та його ролі у формуванні професійного корпусу державних службовців, а також соціальним аспектам зайнятості та конкурентоспроможності на ринку праці в контексті державної та регіональної політики.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, викладачів, аспірантів, студентів економічних і управлінських спеціальностей, а також для представників органів державної влади та місцевого самоврядування.

За зміст та мовно-стилістичне редагування відповідальність несуть автори

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова комітету:

Поплавська Жанна Василівна - завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», д.е.н., професор

Члени організаційного комітету:

Данилович-Кропивницька М. Л. – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», к.е.н., доц.

Канцір І. А. – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», к.е.н., доц.

Михальчишин Н. Л. – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», к.е.н., доц.

Баранюк А. М.	Соціально-економічні наслідки впровадження публічно-приватного партнерства в громадах	166
Веклинець О. В.	Публічно-приватне партнерство як інструмент модернізації національної економіки: сучасні тенденції та перспективи розвитку	168
Власова В. П., Оліхненко М. А., Андріяшевський П. С.	Соціокультурний феномен державно-приватного партнерства	169
Германова В. В.	Публічно-приватне партнерство як механізм підтримки інноваційних стартапів	171
Залізна Л. В., Луговський С. В.	Проблеми та перспективи розвивання публічно-приватного партнерства як чинника залучення інвестицій до медичних установ	172
Канцір І. А.	Цифрова трансформація публічно-приватного партнерства: інновації повоєнного відновлення	173
Карапінка А. С.	Оренда державного і комунального майна в контексті розвитку явища публічно-приватного партнерства	175
Силкіна Ю. В., Шимін С. В.	Державно-приватне партнерство – сутність, перспективи розвитку, соціально-економічні наслідки впровадження	177
Скорик Г. І., Сирватка Б. І.	Роль приватно-публічного партнерства у розвитку територіальних громад в умовах воєнного стану	179
Чечель А. О., Ященко О. Д.	Зарубіжний досвід державної підтримки ветеранських підприємств та можливості його адаптації в Україні	180
Шаповалов В. О.	Економічна політика фірми: теоретичний конструкт та рівновага стейкхолдерів	182
СЕКЦІЯ V «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В ВОЄННИЙ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД»		
Lesyk-Laikari O.	Economy of survival and renewal. Case of Ukraine	184
Бірюков Я. В.	Економічна безпека України як ключовий чинник конкурентоспроможності в поствоєнний період	185
Босак І. М.	Формування політики інформаційної безпеки в умовах війни	187
Данилович-Кропивницька М. Л., Кропивницька С. А.	Кібертероризм як сучасна загроза національній безпеці України	188
Ліщинський О.-І. А., Іванець Л. В.	Інноваційні підходи до управління проєктами в сфері кібербезпеки	189
Ніколаєць К. М.	Стійкість внутрішньоопереміщених осіб в умовах повномасштабного воєнного вторгнення рф	191
Нужна Л. М.	Альтернативні кримінальні покарання як інструмент економічної та соціальної безпеки держави в умовах війни	193
Руденко О. О.	Стратегія адаптивного управління у сфері національної безпеки	195
Садова У. Я., Медведєв Д. А., Давида А. М.	Соціально-економічна роль технологій воєнного часу у відбудові України: безпека, економіка, добробут	197
Сачук Ю. В.	Економічна безпека України в умовах війни	198
Сбехат Ж. Н., Вавдійчик І. М.	Роль цифровізації у забезпеченні стійкості малого та середнього бізнесу як елемента економічної безпеки держави	199
Чобітько Я. А.	Інжиніринг економічної безпеки підприємства	201
Шкуропадська Д. Б.	Виклики забезпечення інфраструктурної стійкості України	202
Ярич І. Я.	Кібербезпека бізнесу і держави: виклики та інноваційні	204

Адаптація зарубіжного досвіду до українських умов потребує врахування специфіки національного контексту. Україна має унікальну ситуацію, коли значна кількість ветеранів повертається з дійсної військової служби у воєнний час, що створює особливі виклики для їхньої реінтеграції. Водночас, це також відкриває можливості для швидкого масштабування програм підтримки ветеранського підприємництва. Фінансова підтримка ветеранського підприємництва в Україні може базуватися на досвіді США та Канади щодо створення спеціальних гарантійних фондів та програм пільгового кредитування. Доцільним є створення Державного фонду підтримки ветеранського підприємництва, який би координував всі фінансові програми та забезпечував їхню ефективність. Також варто розглянути можливість залучення міжнародних донорських коштів та грантів для розвитку ветеранського підприємництва.

Психосоціальна підтримка ветеранів-підприємців є критично важливою для успіху програм підтримки. Зарубіжний досвід свідчить про необхідність інтеграції психологічної реабілітації з програмами розвитку підприємництва. Це може включати групові тренінги, індивідуальні консультації та програми взаємопідтримки серед ветеранів.

Таким чином, зарубіжний досвід державної підтримки ветеранських підприємств демонструє ефективність комплексного підходу, який поєднує фінансові, освітні, консультаційні та психосоціальні механізми підтримки.

Адаптація кращих світових практик до українських умов з урахуванням специфіки національного контексту та потреб вітчизняних ветеранів може стати основою для створення ефективної системи підтримки ветеранського підприємництва, що сприятиме не лише економічній інтеграції ветеранів, але й загальному економічному розвитку країни та зміцненню соціальної згуртованості суспільства.

ШАПОВАЛОВ В. О.

Полтавський університет економіки і торгівлі

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ФІРМИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ КОНСТРУКТ ТА РІВНОВАГА СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Економічна політика фірми являє собою комплекс стратегічних та тактичних рішень, спрямованих на досягнення довгострокових цілей підприємства в умовах обмежених ресурсів та багатовимірного впливу зовнішнього середовища. У сучасних умовах глобальної конкуренції та швидкої трансформації ринків ключовим викликом для бізнесу стає узгодження інтересів різних груп стейкхолдерів, які часто мають суперечливі очікування. Це зумовлює необхідність формування економічної політики на основі принципу рівноваги інтересів, що забезпечує не лише прибутковість, але й стабільність та соціальну легітимність діяльності фірми.

Формування економічної політики є міждисциплінарною науковою проблемою, що потребує системної концептуалізації. У традиційній неокласичній парадигмі фірма розглядається як економічний агент, головною метою якого є максимізація прибутку за умов повної інформації та досконалої конкуренції. У цьому підході економічна політика зводиться до оптимізації обсягів виробництва, ціноутворення та структури витрат. Проте практика господарювання демонструє, що такий підхід є надто спрощеним, оскільки не враховує множинність цілей, вплив інституційного середовища та соціальні обмеження.

Інституційна теорія розширює рамки аналізу, розглядаючи фірму як систему правил і контрактів, що регулюють взаємодію між акторами. У цьому контексті економічна політика постає не лише як набір фінансово-виробничих рішень, але й як механізм координації та регулювання поведінки учасників, спрямований на мінімізацію трансакційних витрат і забезпечення узгодженості дій усередині організації.

Поведінкова економіка додає ще один вимір, акцентуючи на обмеженій раціональності учасників і впливі когнітивних чинників на процес прийняття рішень. Це свідчить про те, що

економічна політика формується не лише під впливом ринкових сигналів і регуляторних вимог, але й через суб'єктивні інтерпретації менеджерів, корпоративну культуру та систему стимулів.

Теорія стейкхолдерів пропонує розглядати фірму як мережу багатосторонніх відносин, де жодна група учасників не має абсолютного пріоритету. З цієї перспективи ефективність економічної політики визначається не лише акціонерною вартістю, але й тим, наскільки компанія здатна узгодити очікування інвесторів, працівників, споживачів, держави та суспільства. Методологічно це означає перехід від моноцільового до мультицільового аналізу, де критерієм ефективності виступає не максимізація однієї змінної, а досягнення компромісної рівноваги між кількома параметрами.

Сумарний аналіз демонструє, що економічна політика фірми формується під одночасним впливом фінансово-економічних, інституційних та когнітивно-поведінкових факторів. Проте жоден із підходів сам по собі не забезпечує повного узгодження інтересів різних стейкхолдерів, що є критичним у сучасних умовах багатовимірної конкуренції та соціальної відповідальності. Саме це підштовхує до формування інтегрованої моделі, що поєднує принципи мультицільового аналізу та рівноваги інтересів ключових учасників господарської діяльності

В основі такої моделі — уявлення про фірму як систему, що перебуває у постійній взаємодії з різними групами зацікавлених сторін, кожна з яких має власні цілі та пріоритети. Рівновага інтересів у цій моделі розуміється як такий стан, за якого жодна з груп стейкхолдерів не може отримати значне додаткове задоволення своїх цілей без помітного погіршення становища іншої групи. Такий баланс забезпечує стійкість і соціальну легітимність економічної політики, підвищуючи адаптивність фірми до змін у зовнішньому середовищі.